

1. Forord
2. Læsevejledning
3. Budgetforlig vedrørende budget 2023
4. Resultat- og finansieringsoversigt, samt likviditet
5. Anlægsbudget 2023 – 2026
6. Vedtagne budgetforslag i budget 2023
7. Formålsbeskrivelser vedrørende drift, formål niveau 3 (politisk bevillingsniveau)
8. Formålsbeskrivelser vedrørende anlæg, formål niveau 1
9. Gældende budgetregler
10. Generelle budgetprincipper

2. Læsevejledning

Nærværende dokument udgør Kommuneqarfik Sermersooqs årsbudget, jf. Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, samt Inatsisartutlov nr. 13 af 1. december 2021 om ændring af Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber (Ændret metode for opgørelse af budgetstillingen, engangstilladelse til regulering af egenkapitalen og præcisering af reglerne om fælles offentlige IT-systemer).

Årsbudgettet består af følgende afsnit:

3. Budgetforlig vedrørende budget 2023 .....
4. Resultat- og finansieringsoversigt, samt likviditet. ....
5. Anlægsbudget 2023 – 2026.....
6. Vedtagne budgetforslag i budget 2023.....
7. Formålsbeskrivelser vedrørende drift, formål niveau 3 (politisk bevillingsniveau) .....
8. Formålsbeskrivelser vedrørende anlæg, formål niveau .....
9. Gældende budgetregler .....
10. Generelle budgetprincipper.....

BUDGETFORLIG 2023

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Der er per dags dato indgående et budgetforlig i Kommunalbestyrelsen mellem Inuit Ataqatigiit og Naleraq for Budget 2023. Med forliget fortsætter forligspartierne en stabil tilgang til den fortsatte vækst og bæredygtige udvikling der er skabt i Kommuneqarfik Sermersooq.

FOKUS PÅ KERNEOPGAVEN "BORGERNE OG DET GODE LIV"

Med forliget har Kommunalbestyrelsen taget det ansvar på sig og aftaler ved nærværende budgetaftale at sikre økonomisk stabilitet, der skaber tryghed for kommunens borgerne, og samtidig giver mulighed for fortsat vækst og udvikling i Kommuneqarfik Sermersooq.

Kommuneqarfik Sermersooq har de senere mange år haft travlt med både at udvikle og øge services for borgerne. Hvis vi kigger ud ad vinduet, så er der kommet en hel perlerække af nye daginstitutioner tværs kommunen, en ny storskole i Nuuk er under opførsel, ny brandstation, væresteder for børn i alle vores byer, nyt forbrændingsanlæg under opførsel, væresteder for psykisk handicappede, udvidelser på plejehjem, over 400 familier flere har fået en almennyttig bolig, endnu flere familier har vi via 20/20/60 ordningen hjulpet med at skabe deres egne hjem.

Der er dog stadig områder, vi trods gode medarbejdere og velmenende indsatser, kan blive bedre til. Her har vi som politikere et ansvar for til stadighed at arbejde for at give borgeren den bedste service de kan få. På baggrund heraf, har vi udnævnt 2023 til evalueringens år. I stedet for mere af det samme, kan vi gøre tingene anderledes og bedre.

Budgetforligspartierne er enige om at de gode initiativer der blev igangsat i 2022, fortsat vil blive prioriteret og arbejdes videre med i 2023.

Samtidig med at vi evaluerer, skal vi have fokus på vores kerneopgaver for borgeren. Et socialt udsat barn eller familie skal have hurtig og rettidig hjælp, man skal trygt kunne aflevere sit barn i børnehaven, sagsbehandlingstiden for diverse services skal kigges i gennem i sømmene og der skal sikres flere sunde tilbud til borgeren inden for fritidsområdet.

Vi skal have fokus på vores borgere og det gode liv.

Økonomisk ansvarlighed

Kommunalbestyrelsen har i dette års budget lagt stor vægt på, at budgettet er både bæredygtigt og langtidsholdbart. Borgerne skal have ro i sindet omkring, at deres skattepenge bliver forvaltet på bedste vis, og går til de indsatser de kan mærke i deres hverdag. Der er derfor foretaget en række prioriteringer i budgettet, så det sikres at kommunen kan varetage sine kerneopgaver, samtidig med at der er et rum til udvikling. Arbejdet med at sikre at kommunens budget er et effektivt styringsredskab fortsætter i de kommende år med særlig fokus på budgetopfølgning, budgetkorrektioner og ikke mindst opnåelse af de vedtagne budgetmål.

Den kommunale skatteprocent fastholdes uændret på 26% i 2023.

Kommunens likviditet har i de seneste år været under pres, særligt som følge af at kommunen har stimuleret væksten i det private boligbyggeri igennem 20/20/60-lån og andelsboliglån. Samtidig har der

frem mod dette års budgetproces været en række begivenheder, som har væsentlig indflydelse på kommunens økonomi og likviditet, samt hvordan kommunen lægger budget fremadrettet.

Det betyder at vi i dette års budget har valgt at prioritere kommunens kerneopgaver, da det vægtes højest at borgernes hverdag kan fungere og kommunen kan stå bag de tilbud vi har og de ydelser vi tilbyder.

Vi har gennem årene oplevet, at bevillinger til politisk vedtagne initiativer efter licitation væsentligt ændres og bliver ikkerealiserbare. Desværre med det resultat at det kommunale anlægsbudget ikke aktiveres. Vi har derfor valgt at organisere anlægsbudgettet anderledes. Der indføres en 2-delt bevillingsproces for alle anlægsprojekter. Det vil sige at fra anlægspuljen udmøntes først en projekteringsbevilling hvor de enkelte projekter og på baggrund af en licitation kan der udmøntes en anlægsbevilling fra puljen. Alle udmøntninger fra en sektorpulje kræver naturligvis en politisk behandling og godkendelse. Dette skal sikre at alle bevillinger på anlægsbudget er realistiske og gennemførlige, indenfor den økonomiske ramme kommunen har til rådighed.

Fokus på kommunens kerneopgaver

Vi skal fortsat have fokus på kommunens kerneopgaver. Kommunen er til for borgerne, og vil gøre Kommuneqarfik Sermersooq et godt, trygt og givende sted at bo og leve. Vi er stolte af de tilbud vi har og de ydelser vi kan tilbyde, men anerkender også at der er et forbedringspotentiale.

Den sociale indsats er fortsat højt prioriteret – særligt for børn og unge samt ældre. Budgetforligspartierne aftaler at der som en ekstraordinær indsats skal etableres flere varme hænder, samt afsættes ekstraressourcer for i alt 4 mio. kr. til børne og familieområdet samt 4 mio. kr. ekstra til ældre og demensområdet. Indsatsen evalueres i forhold til den ønskede effekt i forbindelse med budget 2024. Vi ønsker at disse midler skal benyttes til at sikre en styrket koordineret indsats, der vil løfte kvaliteten mærkbart på området, samt være medvirkende til at etablere støtteforanstaltninger, der gør en forskel.

Som led i dette arbejde, har Kommunalbestyrelsen, som en af sine vigtige prioriteter, afsat økonomi til at undersøge muligheden for en ny døgninstitution i Nuuk til børn. Denne institution skal fungere som et hjem, i samme stil som det eksisterende på Tupaarnaq. I forhold til vores eksisterende børnehjem på Tupaarnaq, ønsker Kommunalbestyrelsen at afsætte midler af til, at man får lavet et nyt køkken.

Budgetforligspartierne ønsker at der skal initieres en plan for, hvorledes indsatsen målrettes familier og børn til barnets bedste.

Der skal sættes fokus på tværfagligheden, og borgerne skal opleve sammenhængende, gennemtænkt og effektiv borgerservice. Som borger skal det være let at henvende sig og søge hjælp hos kommunen.

Kommuneqarfik Sermersooq er en mangfoldig kommune, både hvad angår sammensætningen af kommunens indbyggere, kultur, sprog og geografisk placering. Det er vigtigt for Kommunalbestyrelsen at alle skal føle sig ligeværdigt behandlet. Alle have lige adgang til offentlig service – uanset om de bor på Øst- eller Vestkysten. Vi ønsker mere borgerinddragelse, der med åbenhed og nærværende tilstedeværelse sikrer et aktivt civilsamfund. Velkomstarrangementer for byens nye borgere skal gøres mere synlige og fastlagte.

For at sikre mangfoldighed, må man ligeledes se diversitet og i forlængelse på ligestilling. Selvom vi er kommet langt, er der endnu meget arbejde at gøre for denne dagsorden. At sikre vi har en kommune hvor der er plads til diversitet, om det er på arbejdet, i bestyrelseslokalet eller i gadebilleder, er en prioritet for Kommunalbestyrelsen. Kommunen vil i dette arbejde ligeledes se indad, og se hvor vi kan blive bedre i forhold til at sikre ligestilling og diversitet i kommunens råd, udvalg, bygdebestyrelser, administration og Kommunalbestyrelse.

Ligestilling er også et spørgsmål om inklusion. Det er derfor vores mål at kommunen skal være bedre til at inkludere de af vores medborgere, der er funktionsnedsatte således der også skabes en meningsfuld og værdig hverdag for disse af vores medborgere. Dette mål skal gælde alle aldersgrupper.

Det er en prioritet for Kommunalbestyrelsen at demokratiet styrkes. Nærdemokrati er i højsædet, og Kommunalbestyrelsen har igen valgt at afsætte midler i budgettet til kommunens Lokaludvalg samt bygderådene. De gør et kæmpe arbejde for at udvikle lokalområderne, og gøre kommunen til et endnu bedre sted at bo.

Tryghed fra børnehaver til folkeskolen

Kommuneqarfik Sermersooq ønsker at kommunen skal være et godt sted for familier. En helt afgørende faktor for dette, er muligheden for en institutions plads, i en tryk og udviklende institution for børnene. Hele tre nye daginstitutioner er ibrugtaget i 2022 og der er i budgettet yderligere to på vej. Med de nye institutioner forventes kommunen at nedbringe ventelisterne til vuggestue- og børnehavepladser til et minimum. Flere midler skal bruges til at ansætte uddannede pædagoger og lærere, og til at opkvalificere ufaglært personale i dagtilbud. Derudover skal der afsættes 6 mio. kr. til flyverpædagoger som Kommunalbestyrelsen i 2022 har besluttet.

I Kommuneqarfik Sermersooq investerer vi i god uddannelse til vores børn og unge. Den nye storskole i Nuuk står klar i sommeren 2024, mens den dertilhørende daginstitution ibrugtages allerede sommeren 2023. Med den nye storskole har kommunen mulighed for at tilbyde eleverne i Nuuk en solid uddannelse i nye, inspirerende rammer.

Vi skal blive bedre til at vise de unge vejen, og det vil vi i kommunen gøre sammen med virksomhederne. Kommunen igangsatte derfor forrige år, et samarbejde med kommunens virksomheder om flere praktikpladser, mere synlighed, og flere praktiske færdigheder på skoleskemaet.

Kulturen skal mere ind i undervisningen, så den grønlandske kulturidentitet opbygges allerede fra barnsben. Kommunalbestyrelsen finder det vigtigt, at børn også stimuleres kulturelt, så de ikke kun får boglig undervisning. I Paamiut har skolebørnene samt børnehaverne haft undervisning i trommedans – et tilbud fra Kulturrysækken.

I år har kommunalbestyrelsen besluttet at Forvaltning for Børn og Skole, i samarbejde med skolelederne, skal undersøge hvorvidt det er muligt, at etablerer erhvervsklasser i Sermersooqs skoler. Det er forventningen, at resultaterne af forundersøgelsen og udformningen af en endelig model for erhvervsklasser i Kommuneqarfik Sermersooq kan forelægges ultimo marts 2023.

Et aktivt liv er en central del af den grønlandske kultur. Og derfor skal vi støtte op om Grønlands Idrætsforbunds målsætning – Grønland skal være det mest aktive folkefærd i 2030.

Kommunalbestyrelsen ønsker derfor et tæt samarbejde med Grønlands Idrætsforbund, som sætter fokus på, hvordan vi kan engagere borgerne til et sundt og aktivt liv.

Et rigt og inkluderende fritidsliv

Kommuneqarfik Sermersooq har skabt rekreative områder for kommunens borgere. Det har blandt andet resulteret i opførelse af en ny kyststi, flere bilfrie zoner i bymidten og mange nye lege- og aktivitetspladser i byerne. Vi stopper ikke her. Budgetforligspartierne finder det vigtigt, at børn og unge har et sted at være. Der skal etableres en aktivitetspark i området mellem Rådhuset, Misi og Blok 2, hvor kommunen i dag bruger området som parkering. Her skal der være udstyr til både de mindre børn og de unge. Netop det at kunne stimuleres til bevægelse finder forligspartierne vigtigt, hvorfor der også skal etableres flere legepladser i byderne.

Nuuk rummer mange grønne områder, der står ubenyttet. Der afsættes en ½ mio. kr. til forskønnelse og optimering af Nuuks grønne områder. Hertil er det budgetforligspartiernes ønske, at Aqqaluks plads og Holms hus skal mere i spil i forhold til kulturelle aktiviteter i byen.

Udstyr og områder gør det ikke alene, og de senere års tilstrømning af borgere til Nuuk presser de eksisterende midler til fritidsundervisning. Fritidsundervisning er forebyggelse og det at vælge det gode liv til. Herved kan vi som kommune bidrage til den nationale målsætning om verdens mest fysisk aktive land. Derfor er det et område der fremadrettet får tilført væsentligt flere midler end den tidligere har fået. Konkret beslutter forligspartierne, at der afsættes yderligere 7 mio. kr. til foreningstilskud samt yderligere 0,5 mio. kr. til fritidsområdet og 0,75 mio. kr. mere til musikskolen i Nuuk om året.

Byens kære svømmehal, der er velbesøgt af byens borgere, trænger til en kærlig hånd. Administrationen anmodes af budgetforligspartierne om, at forundersøge hvad de reelle omkostninger vil blive, for kommunen, af den tiltrængte renovering af denne.

Forberedelse til lufthavn

Kommuneqarfik Sermersooq hilser ultimo 2024 velkommen til en international lufthavn i Nuuk. Dette er en lufthavn vi som kommune glæder os utroligt meget til, og som giver vores kommune en masse muligheder for vækst. I stedet for at vente på at udvikling sker, så tager vi i kommunen initiativ. Vi afholder borgerinddragelse i forhold til udvælgelse af mulige hotelpaceringer, så investorer kan byde ind på områder der allerede er bestemt til formålet af befolkningen.

Dertil skal der afholdes et turismeseminar hvor vi sammen med aktørerne får identificeret hvordan vi bedst og bæredygtigt gør os klar til den nye lufthavn.

Af hensyn til bæredygtighed, skal vandreruter markeres tydeligt, så aftrykket i naturen ikke bliver for omfattende, men koncentreret om de vandreruter der etableres eller tydeliggøres. Markeringerne skal ikke skæmme naturen og skal følges op med vandrerkort der bliver lettilgængelige for både lokale og turisterne.

Bedre hjælp til personer med handicap

Ligeværd for alle kommunens borgere er en høj prioritet for Kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsen besluttede derfor på budgettet for 2022, at den eksisterende handicappolitik skulle have et serviceeftersyn, og opdateres til ny standard. Som led i dette, besluttede Kommunalbestyrelsen at der skulle ses nærmere på One-door princippet.

One-door princippet skal udbredes til at omfatte børn og unge med handicap, således at det omfatter alle borgere med et handicap. Formålet hermed er, at det skal være lettere for personer med handicap samt forældre til børn med handicap, at rette henvendelse til kommunen. For at sikre den bedste service på dette område, og for at sikre at der er tilstrækkeligt med midler til denne kerneydelse, har kommunen ligeledes opjusteret midlerne til børn med handicap i budgettet for 2023. Budgetforligspartierne ønsker at undersøge om et samlet handicapcenter kunne være en god løsning. Forvaltningen anmodes derfor om at undersøge en mulig placering af sådan en enhed.

I skolelivet skal personer med handicap også tilgodeses. Således forpligtes Forvaltningen for Børn og Skole til at sikre, at der analyseres og dernæst handles på, hvordan der kan sikres en bedre skolegang for alle, under hensyn til de særlige udfordringer som personer med handicap kan have.

Et værdigt liv for vores ældre

Vi skal passe godt på vores ældre i Kommuneqarfik Sermersooq. Derfor aftaler budgetforligspartierne, at der skal ske en forbedring af de ældres vilkår i hjemmeplejen og på plejehjem ved, at der afsættes yderligere 4 mio. kr., der skal gå til forbedring indenfor mad, rengøring og personligt pleje. Forbedring af hjemmehjælpen gælder også bygder, som eksempelvis i Arsuq, hvor vi vil arbejde for bedre ældreservice, en øgning af visitationer, samt gøre levevilkårene i dagligdagen bedre, f.eks. ved at øge tilgængelighed i bygden.

Kommunen indledte i 2022 en dialog med Sundhedsvæsnet samt relevante fagforvaltninger, for at afklare behov samt de funktioner, som et nyt plejehjem i Tasiilaq forventes at have. Et nyt plejehjem vil gavne byen og sikre moderne faciliteter for byens ældre medborgere. Af denne grund er Forvaltning for Anlæg Vi må ikke glemme vores sårbare borgere. Forvaltningen anmodes om at arbejde for at etablere forsøgsboliger til unge hjemløse. Gerne i form af det vi kender som Ungbo, hvor unge lejer enkelte værelser og at der fra tid til anden følges op på dem. Der skal indgås samarbejde med Namminersorlutik Oqartussat i forhold til de større boliger de ikke kan få udlejet i Paamiut, der kan benyttes til Ungbo formålet.

og Miljø i gang med en forundersøgelse af projektet. Planen er at plejehjemmet vil blive sammenbygget med byens sygehus for dermed at kunne opnå synergieffekter med Sundhedsvæsnet, som det er tilfældet i Paamiut.

I budgettet for 2023 er der disponeret midler til en udvidelse af det eksisterende ældrekollektiv i Ittoqqortoormiit, kan projekteres. Planen er ligeledes her, at opføre et nyt ældrekollektiv i sammenhæng med Sundhedscenteret i Ittoqqortoormiit.

Forligspartierne anmoder administrationen om, at der skal igangsættes et arbejde med at projektere for en udvidelse af Ippiarsuk med et demensafsnit.

Budgetforligspartierne beslutter, at administrationen skal planlægge en ny vej og kirkegård i Kulusuk.

Kommunalbestyrelsen ønsker at dette område, sammen med andre omsorgsområder løftes. En velkendt og helt central udfordring på området, er mangel på personale. Derfor igangsættes et nyt initiativ "Frivillig i Kommuneqarfik Sermersooq", som en del af Kivitsisuuvgut og bæredygtig udvikling. Initiativet går på at Kommunen stiller medarbejdere til rådighed til at udføre frivilligt arbejde i kommunens regi. Det vil sige at det administrative personale kan agere frivillige i borgerrettede tilbud i begrænset omfang.

Boliger til alle

Kommunen ønsker at understøtte borgernes mulighed for at bygge egen bolig, og derfor er der i 2023 afsat 115 mio. kr. til privat boligbyggeri. Det er et faktum at egen bolig er grundlaget for det gode liv i almindelighed og det gode familieliv i særdeleshed. Derfor bør flest muligt have en tryk tilværelse igennem et godt og sundt boligtilbud.

Ordnningen med 20/20/60 lån er under aftrapning, og med virkning fra den 1. januar 2027 kan der ikke længere meddeles lånetilsagn af denne type i Nuuk. Fremadrettet vil de boliger der bygges i kommunen komme fra andelsboligforeninger, etableres af det kommunale boligselskab Iserit A/S eller boliger finansieret af bygherrerne selv.

Kommunalbestyrelsen forpligter sig til, at sikre medfinansiering til minimum 100 andelsboliger pr. år af varierende størrelser. Dette skal ikke ses som konkurrence til det private marked, men blot et supplement, således at alle borgere har muligheden for at anskaffe sig eget hjem, hvis de ønsker. Det skal være boliger der er til at betale, og i de størrelser der er behov for.

Ved indgåelse af nærværende budgetforlig anmoder Kommunalbestyrelsen ligeledes Iserit A/S om, at fortsætte implementeringen af en årlig vækst på op til 100 nye almene boliger i Nuuk. Herunder skal der øremærkes ungdomsboliger og ældrevenlige boliger, som der i dag er stor efterspørgsel efter.

På grund af efterspørgsel på boliger i Paamiut og Tasiilaq skal boligmassen øges og tilpasses den konkrete efterspørgsel. For at sikre den bedste løsning, vurderes det hvilken type huse der skal opføres, tilpasset lokalområdet.

I Ittoqqortoormiit skal boligmassen moderniseres. Kommunen anmoder derfor Iserit A/S om, i samarbejde med Forvaltningen for Anlæg & Miljø, at udarbejde en moderniseringsplan for byens boliger.

For Paamiut er der ønske om en bedre udnyttelse af boligmassen i byen, hvilket vil skabe en bedre levestandard for borgerne, samt gøre Paamiut mere attraktiv som tilflytter by. Kommunalbestyrelsen ønsker der igangsættes et administrativt arbejde omkring mulighederne for ombygning eller ændringer af eksisterende boliger i byen. Hertil skal der udarbejdes en helhedsplan for byen, hvori boligproblematikken adresseres. Vi er færdige med hurtige lappeløsninger. Kommunalbestyrelsen anmoder derfor Forvaltningen for Anlæg og Miljø om, at igangsætte arbejdet omkring udarbejdelsen af en helhedsplan for Paamiut, hvor fokus er på at skabe langsigtede løsninger.

Hjemløsecenter forskydes 1 år til 2024, så projektet i dialog med forskere og samarbejdspartnere kan vurderes på ny, således at vi sikres det bedst mulige resultat, hvor finansieringen er gennembelyst. Kommunen samarbejder fortsat med Oak Foundation omkring dette projekt.

Bosteder med muligheder

Kommunalbestyrelsen går ind for, at alle bosteder i Kommuneqarfik Sermersooq skal udvikles harmonisk med respekt for de geografiske muligheder og forskelle. Udviklingen af bosteder skal forankres i de enkelte steders egne muligheder og behov.

Der er i budgetforliget for 2023 afsat 8 mio. kr. om året til udvikling af bygderne. Kommuneqarfik Sermersooq vil gå i dialog med byggerådene omkring udarbejdelse en ny bygdesektorplan samt udmøntning af bygdeudviklingspuljen, således det afspejler bygdernes budgetønsker og behov.

Der skal i 2023 udarbejdes en ny bygdesektorplan, hvori behovet for nye boliger i bygderne vil blive nærmere afklaret. Det er Kommunalbestyrelsens ønske, at der skal tilføres nye boliger til Kommuneqarfik Sermersooqs bygder, så det afspejler bygdens behov. Herunder beslutter budgetforligspartierne, at der indledes en dialog med Iserit om, hvorledes dette kan effektueres. Borgerne i kommunens bygder er ligeværdige og er en ressource der skal udvikles. Der skal i forbindelse med bygdesektorplanen ligeledes udføres en undersøgelse af bygdernes udviklingsmuligheder og behov, med henblik på at kunne kvalificere og justere kommunens løbende bygdeudviklingsplaner.

Kommunen har gamle fangsthytter som kommunens fangere og fiskere benytter sig af tæt på fangststederne. Mange af dem er faldefærdige. Der skal indgås dialog med fisker og fangerforeningerne om en prioritering af hvilke fangsthytter der skal renoveres med henblik på fremlæggelse til anlægsbudget 2024.

Budgetforligspartierne ønsker at vurdere på anvendelsen af puljen til Sektorplan bygninger (vedligeholdelse af adm. bygninger), med henblik på at sikre bedst muligt prioritering af midlerne.

Der skal etapevis etableres en grusvej i Kapisillit, som på sigt vil forbinde fåreholderstedet med bygden. Dette vil gøre det lettere at transportere til de kommende turisthytter ved isfjorden og gøre det lettere for de lokale i Kapisillit at komme på arbejde fra bygden til turisthytterne. Der skal hertil etableres en bro over Kapisillit elven. Af bæredygtighedshensyn skal vejen etableres på allerede eksisterende vandreruter. Der afsættes til start 3 mio. kr. til dette.

I Ittoqqortoormiit beslutter budgetforligspartierne, at der skal etableres et skindforarbejdningssted og fryseri i Ittoqqortoormiit, da der er begrænset med frysekapacitet ligesom der anløbes med skib få gange om året. Driften aftales med fangerforeningen der med en driftsaftale kan drive det. Der afsættes 1 mio. til initiativet.

Kommunalbestyrelsen ønsker et øget fokus på udviklingen af Paamiut i denne budgetperiode. På baggrund af det gode resultat fra projektet Paamiut Asasara, har Kommunalbestyrelsen besluttet, at igangsætte Paamiut Asasara part 2 der vil styrke det gode liv, med fokus på børn og familier, for der igennem fortsat sikring af bedre levevilkår og gode rammer om familiens samlede liv. Man vil arbejde for, at Paamiut bliver den bedst mulige by for dens indbyggere. I dette projekt vil der også være et særligt fokus på den personlige udvikling for den enkelte borger, og vil tage udgangspunkt i et grønlandsk værdi- og normsæt, respekt i omgang med mennesker, natur og materiel samt i en fastholdelse og udvikling af de dyder og egenskaber, der sættes højt i en grønlandsk levemåde.

Den rummelige by

Med den store tilflytning til Nuuk er der kommet pres på byens vejnet. Kommunalbestyrelsen erkender at der er behov for en ny trafikplan for Nuuk. Nuuk skal have et moderniseret vejnet, der er tilpasset trafikbelastningen i byen. Med trafikplanen lægges der op til omlægning af rundkørsler til lyskryds, mulighed for grøn bølge og glidende trafik. Det vil mindske myldretiden og samtidig sikre større sikkerhed for de bløde trafikanters færden.

Budgetforligspartierne anmoder administrationen om faktisk beslutningsoplæg om restrummelighed i byen hvad angår boliger og erhverv i forhold til, om en udvidelse af tunnellerne skal prioriteres, eller om det er en tunnel til nyt land. Budgetforligspartierne har derfor afsat i alt 4 mio. kr. til forundersøgelser af eventuel udvidelse af Nuussuaq tunnelen samt eventuel etablering af en tunnel til Siorarsiorfik. Der er ingen tvivl om, at budgetforligspartierne ønsker en indsats i forhold til dette område.

Herudover har Kommunalbestyrelsen en ambition om, at lette behovet for tilførsel af flere biler i byen, og i stedet fremme mulighederne for offentlig transport. Vi er dog bevidste om, at nogle aktivt må vælge denne mulighed fra – enten helt eller delvist – af økonomiske årsager. Så for at lette leveomkostninger for byens familier, og sikre at unge, forældre og ældre har et rådighedsbeløb der kan mærkes positivt, også i slutningen af måneden, beslutter forligspartierne at gøre det gratis for børn og unge op til 16 år, barnevogne, pensionister og førtidspensionister at køre med Nuup Bussii.

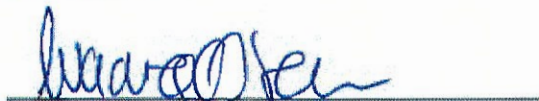
Det er Kommunalbestyrelsens ønske, at forholdene omkring jollepladser i Nuuk forbedres. Jollefiskerne er en vigtig søjle i vores kommune, og det er ikke længere tidssvarende at de er begrænset til at holde til i Vestervig i Nuuk, hvor de dagligt er fortøjet i tre rækker. Forligspartierne anmoder derfor administrationen om at indgå i dialog med Sikuki Nuuk Harbour A/S, vedrørende en løsning på dette. Som led i dette arbejde, anmodes Forvaltning for Anlæg og Miljø om, at igangsætte en forundersøgelse af jollepladser i Nuuk.

Kommunalbestyrelsen står sammen

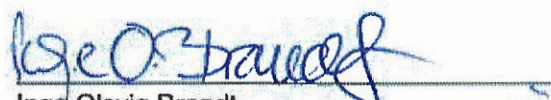
Kommunalbestyrelsen i Kommuneqarfik Sermersooq er enige om at stå sammen om at udvikle hele kommunen i fællesskab. Dette skal ske igennem brede, stabile aftaler på tværs af de normale partiskel.

Med dette budgetforlig forpligter forligspartierne sig derfor på, at de næste fire år skal bruges til gavn for borgerne og fælles, brede løsninger. For at sikre fremdrift i kommunen, ønsker Kommunalbestyrelsen en kvartalsvis opfølgning på budgettet.

Nuuk den 01. november 2022

Avaaraq Olsen
Borgmester

Inge Olsvig Brandt
På vegne af Inuit Ataqtigiit

Ken Madsen
På vegne af Naleraq

Budget 2023 - 2026

Resultatoversigt

2. behandling

(mio. kr.)

	2023	2024	2025	2026
Indtægter	-2.298,8	-2.298,8	-2.298,8	-2.298,8
Skatter og afgifter	-1.686,4	-1.686,4	-1.686,4	-1.686,4
Tilskud til kommuner	-591,8	-591,8	-591,8	-591,8
Udbytteskatter selskaber mv.	-20,7	-20,7	-20,7	-20,7
Driftsudgifter	1.912,5	1.914,9	1.915,7	1.916,3
Politisk sekretariat	19,4	19,4	19,4	19,4
Koncernservice	278,0	278,4	279,3	280,2
Velfærd og Arbejdsmarked	540,4	540,4	540,4	540,0
Børn og Familie	384,6	384,0	384,0	384,0
Børn og Skole	577,8	580,4	580,4	580,4
Anlæg og Miljø	112,4	112,4	112,4	112,4
Renter (nettorenter)	13,3	22,6	44,8	46,0
Resultat af ordinær drift	-373,1	-361,3	-338,3	-336,5
Anlægsinvesteringer	217,6	242,1	227,1	176,0
Anlæginvesteringer i alt	217,6	242,1	227,1	176,0
Resultat i alt	-155,5	-119,2	-111,1	-160,5

Finansieringsoversigt

mio. kr.	2023	2024	2025	2026
Kapitalfremskaffelse	-175,5	-477,2	-223,1	-250,5
Årets resultat (overskud)	-155,5	-119,2	-111,1	-160,5
Borgernes indfrielse af boliglån	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Låneoptagelse:				
Lån 1 (Malik - lån optaget 2005)				
Lån 2 (3 daginsti., brandstation og stålhal, som sker i 2022)				
Lån 3 (skole og daginstitution)		-280,0		
Lån 4 (daginstitution Sinarsua)			-50,0	
Lån 5 (hjemløsecenter)				-80,0
Bygge kredit	-10,0	-68,0	-52,0	
Kapitalanvendelse	127,8	421,0	139,8	120,4
Årets resultat (underskud)				
Afdrag på lån:				
Lån 1 (Malik - gl lån med udløb 2024)	2,0	2,0		
Lån 2 (3 daginsti., brandstation og stålhal)	7,1	7,4	7,7	8,0
Lån 3 (skole og daginstitution)		9,6	19,1	19,9
Lån 4 (daginstitution Sinarsua)			0,6	1,3
Lån 5 (hjemløsecenter)				0,8
Indfrielse af byggekredit		280,0	50,0	80,0
Udbetaling af boliglån (20-20-60 lån mv.)	108,2	111,5	31,8	
Lånekapital til selskaber (Iserit)	10,5	10,5	30,5	10,5
Ændringer af likvide aktiver	-47,7	-56,3	-83,3	-130,1

(-) = positiv henlæggelse til kassen

	ultimo 22			
Estimeret kassebeholdning ultimo	-55	-103	-159	-243

(-) = positiv kassebeholdning

Anlægsbudget 2023-2026

nr.	Projekt / Pilersaarut (1.000 kr.)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
1	Bygdeudviklingsplan - Sektorplan / Nunaqarfinnik ineriartortitsinermik pilersaarut - Immikkoortumut pilersaarut	8.000	8.000	8.000	6.000
2	Prioritering af bedre bygninger i bygderne	2.000	2.000	2.000	4.000
3	Sektorplan for kystnært fiskeri / Sinerissap qanittuani aalisarnej pillugu immikkoortumut pilersaarut	3.000	3.000	3.000	3.000
4	Nyt agn- og vodbinderværksted i Paamiut / Paamiuni neqitsersuisarfik qalulerivillu nutaaq	3.500	3.500		
5	Nyt plejehjem i Tasiilaq / Tasiilami utoqqaat illuat nutaaq	500	1.500	9.000	11.000
6	Ældrekollektiv i Ittoqqortoormiit /	2.250	3.000	500	
7	Helhedsplan Paamiut / Paamiunut pilersaarut	3.000	3.000	3.000	3.000
8	Byens pladser og torve langs gågaden / Pisuinnaat aqputaatigut illoqarfimmi uninngaartarfiit illoqannqinnersallu	5.000	5.000		
9	Rekreative formål / Sukisaarsaarfittut siunertaq		5.000	5.000	5.000
10	Pulje til infrastruktur og byggemodning / Attaveqaatinut sanaartorfissagissaanermullu aningaasaliissutit	12.500	20.000	20.000	50.000
11	Byggemodning, område / Sanaartorfissagissaaneq, immikkoortoq 4A6, 4A8+4C3	14.350	3.050		
12	Asfaltering i Tasiilaq / Tasiilami asfaltilersuinerit	7.000			
13	Kloakering, område Naasuliartarpimmut / Sanaartorfissagissaaneq, immikkoortoq Naasuliartarpimmut	7.500			
14	Spildevandsplan, Fælles / Pilersaarut imeq atornikoq pillugu, ataatsimut	3.600	3.000	3.000	3.000
15	Sanering og oprydning Kangilinnguit/Grønnedal / Kangilinnguani torersaaneq isaterinerlu	2.000			
16	Sanering/nedrivning i 5 bygder på østkysten / Tunumi nunaqarfinni tallimani illunik isaterineq	800	800	800	800
17	Oprydning af bygder inkl. Ittoqqortoormiit / Nunaqarfinni torersaaneq Ittoqqortoormiit ilannqullugit	500	500	1.000	1.000
18	Pulje til sanering i Tasiilaq /	1.000	1.000		

19	Modtagerstation og materielgård, Paamiut / Tigooraavik aamma materielgård, Paamiut	11.000	8.000		
#	Multihal til kommunens maskiner i Arsuk /	2.000			
21	Fodboldbane i Fiskenæsset /	2.000			
#	Pulje til renovering Katuaq / Katuap aqqqissuunnissaanut aningaasaliissutit	800	800	800	800
#	Bedre Internet på Østkysten / Tunumi Internet pitsaanerusoq	5.000	5.000	5.000	
#	3 nye pontonbroer til Tasiilaq /	500	1.000		
#	Anlæggelse af betonveje og afvandingsgrøfter i Ittoqqortoormiit / Ittoqqortoormiini betonimik aqqusiniliorneq aamma kussiniliorneq	750	750		
#	Udrulning af El stander / Biilnut innaallagiartortunut orsersuisarfinnik atuutilersitsineq	750	750	750	750
#	Trafikforbedringer mellem Nuuk og Qinngorput	500	5.000		
#	Renovering af eksist. bro i Paamiut /	800			
#	Pulje til kloakrenovering 2019-2023 / Kuuffissuit iluarsartuunnissaannut immikkoortitat 2019-2023	15.000	15.000	15.000	15.000
#	Kyststi i Nuuk / Sissaq sinerlugu Nuummi aqutissaq		4.000	4.000	4.000
31	Ny kirkegård samt ny vej til kirkegård i Kulusuk /	1.500			
#	Sektorplan for beredskabet / Upalungaarsimaneq pillugu immikkoortumut pilersaarut	2.000	2.000	2.000	2.000
#	Pulje til forundersøgelser / Misissueqqaarnermut aningaasaliissutit	4.000	4.000	4.000	4.000
#	Personbiler / Inuinnaat biilii - Benzin/Diesel	2.000	2.000	2.000	2.000
#	Udskiftning af drift arbejdskøretøjer / Sulinerneq ataatillugu biilnik taarsersuineq	3.500	3.000	3.000	2.000
#	Pulje til projektering / Pilersaarusionernut aningaasaliissutit	4.500	4.500	4.500	4.500
#	Konto til 1 års og 5 års eftersyn / Ukioq ataaseq imlt. tallimassaannik ingerlareernermi misissuineq	700	700	700	700
#	Udvikling af økonomisystem, Fælles/ Aningaasalerinerneq systemimik inerisaaneq, Tamanut	1.647	1.647		

#	Udvikling af IT-system (lønsystem, tidsregistrering, vagtplaner, ESDH, HR) / IT system- imik ineriartortitsineq (aningaasarsianut systemi, piffissamik suliffimmi allattuiffik,	3.000	3.000	3.000	3.000
41	Sektorplan bygninger (Vedligeholdelse af adm. bygninger) / Illuutinut immikkoortumut pilersaarut (Allaffeqarfinnik aserfallatsaaliineq)	50.500	47.500	49.500	51.900
#	Restkøbesum, asfaltværk på Fyrø	11.375			
#	Tilskud og lån til renovering af huse / Illut iluarsartuunnissaannut tapiissutit	2.000	2.000	2.000	2.000
#	Hjemløsecenter / Angerlarsimaffeqanngitsunut ornittagaq	5.000	40.000	35.000	
#	Integreret institution ved Sinarsua / Sinarsuani ukioqatigiinngitsunut meeqqerivik	5.000	28.000	17.000	
#	Siorasiorfik-tunnel /	2.000			
#	Nuussuaq-tunnel /	2.000			
#	Etablering af pontonbro og vej i Kapisillit	2.500	1.500		
#	Bræt i Tasiilaq	700			
51	Renovering af svømmehallen Malik	500	3.000	27.000	
#	Helhedsplan Tasiilaq	3.000	3.000	3.000	3.000
#	Helhedsplan Ittoqortoormiit	1.500	1.500	1.500	1.500
#	Iværksætterkøkken (flytning/etablering)	1.000			
#	Indtægter byggemodninger	-7.900	-7.900	-7.900	-7.900
	Disponerede anlægsudgifter	217.622	242.097	227.150	176.050

6. Vedtagne budgetforslag i budget 2023

I dette afsnit gengives den økonomiske effekt af samtlige budgetforslag, der er vedtaget for budget 2023 og budgetoverslagsårene 2024-2026. Listen er således en oversigt over udvidelser og tilpasninger af den kommunale service, set i forhold til budget 2023.

De enkelte budgetforslag er endvidere gengivet under områdebeskrivelserne, fordelt på formål-3 niveau i næste kapitel.

Overblik over godkendte budgetforslag til budget 2023 fordelt på forvaltninger

Budgetforslag til budget 2023 i hele kroner			
Forvaltningsoverblik	Indtægter (-)	Udgifter (+)	Netto (sum)
Politisk Sekretariat			
Koncern Service	-4.940.000	35.694.856	30.754.856
Velfærd & Arbejdsmarked		20.070.000	20.070.000
Børn & Familie		23.580.000	23.580.000
Børn & Skole	-2.315.000	26.920.000	24.605.000
Anlæg & Miljø	-2.270.000	17.941.804	15.671.804
Samlet rammepåvirkning i kommunen	-9.525.000	124.206.660	114.681.660

Overblik over godkendte budgetforslag for Koncernservice

Godkendte budgetforslag for budget 2023 Koncern Service						
Budgetfor	Budgetforslag	Formål	Formål	Budgetforslag 2023		
nr:	Titel	navn	nr:	Indtægter (-)	Udgifter (+)	Netto
401.1	Justering af udgifter til huslejeudligning	Bygninger/ejendomsdrift	160105		12.000.000	12.000.000
401.2	Justering af driftstilskud til NCD medarbejdere	Sekretariat	160101	-3.840.000	7.840.000	4.000.000
401.3	Omlægning af byggemodningsindtægten til anlægsudgifter	Byggemodning	070103		7.904.856	7.904.856
401.8	Aktivitetsbudget til Nuuk Nordiske Kulturfestival	Andre kulturelle tiltag	080204		100.000	100.000
401.11	Kulturambassadør, reduceret støtte	Museumsvirksomhed	080203	-100.000		-100.000
401.13	Videoovervågning og drift Nuuk Kunstmuseum	Museumsvirksomhed	080203		100.000	100.000
401.14	Ittoqqortoormiit-året 2024-2025	Andre kulturelle tiltag	080204		250.000	250.000
401.15	Ivittuut Museum Lokaliseret i Paamiut	Museumsvirksomhed	080203		1.000.000	1.000.000
P.401.01	Billigere busbilletter (børn og ældre)	Kollektiv trafik	100106		6.000.000	6.000.000
P.401.02	"Kulturrysækken" i Børnehaver	Andre kulturelle tiltag	080204		500.000	500.000
405.7	Omplacering - Øvrige brancher	Øvrige brancher	040107	-450.000		-450.000
405.7	Omplacering - Øvrige brancher	Borgerservice	050401	-550.000		-550.000
Budgetforslag for Koncern Service, totalt				-4.940.000	35.694.856	30.754.856

Overblik over godkendte budgetforslag for Forvaltningen for Velfærd & Arbejdsmarked

Godkendte budgetforslag for budget 2023						
Forvaltningen for Velfærd og Arbejdsmarked						
Budgetfor Budgetforslag		Formål	Formål	Budgetforslag 2023		
nr:	Titel	navn	nr:	Indtægter (-)	Udgifter (+)	Netto
402.1	Førtidspension	Offentlig hjælp	050201		9.000.000	9.000.000
402.2	Majoriaq	Majoriaq	050502		3.100.000	3.100.000
402.3	Ny SIK overenskomst	Ældre	050301		620.000	620.000
402.4	Forsøgsboliger til unge hjemløse	Voksne med særlige behov	050103		350.000	350.000
P.402.01	Ekstra indsats på Ældre- og Demensområdet	Ældre	050301		4.000.000	4.000.000
P.402.02	Aflastningsophold for personer med handicap	Voksne med handicap	050104		3.000.000	3.000.000
Budgetforslag for Velfærd og Arbejdsmarked, totalt				-	20.070.000	20.070.000

Overblik over godkendte budgetforslag for Forvaltningen for Børn & Familie

Godkendte budgetforslag for budget 2023						
Forvaltningen for Børn og Familie						
Budgetfor Budgetforslag		Formål	Formål	Budgetforslag 2023		
nr:	Titel	navn	nr:	Indtægter (-)	Udgifter (+)	Netto
403.1	Øgede udgifter til anbringelser af børn med særlige behov	Børn med særlige behov	050101		5.000.000	5.000.000
403.2	Øgede udgifter til børn med handicap	Børn med handicap	050102		9.000.000	9.000.000
403.3	Tilpasning af lønmidler til sagsbehandlere	Myndighedsbehandling på socialområdet	050601		3.100.000	3.100.000
403.4	Headspace - Tasiilaq	Børn med særlige behov	050101		1.200.000	1.200.000
403.5	Etablering af nyt køkken BFC-Nuuk	Børn med særlige behov	050101		430.000	430.000
403.6	Nyt køkken Tupaanaq	Børn med særlige behov	050101		150.000	150.000
403.7	Pedel tilknyttet ungecentret	Børn med særlige behov	050101		350.000	350.000
403.8	Botilbud unge mødre	Børn med særlige behov	050101		350.000	350.000
P 403.01	Ekstra indsats på Børne & Familieområdet	Børn med særlige behov	050101		1.875.000	1.875.000
P 403.01	Ekstra indsats på Børne & Familieområdet	Myndighedsbehandling på socialområdet	050601		1.625.000	1.625.000
P 403.01	Ekstra indsats på Børne & Familieområdet	Sekretariat	160101		500.000	500.000
Budgetforslag for Børn og Familie, totalt				-	23.580.000	23.580.000

Overblik over godkendte budgetforslag for Forvaltningen for Børn & Skole

Godkendte budgetforslag for budget 2023						
Forvaltningen for Børn og Skole						
Budgetfor Budgetforslag		Formål	Formål	Budgetforslag 2023		
nr:	Titel	navn	nr:	Indtægter (-)	Udgifter (+)	Netto
404.1	Nye NPK overenskomster	Børnehave	030103		1.100.000	1.100.000
404.2	Midlertidig lukning af stue, Mike	Børnehave	030103	-385.000		-385.000
404.3	Besparelse - Ny integreret daginstitution ved ny skole	Integreret institution	030104	-1.930.000		-1.930.000
404.4	Heldagsskolen - lønmidler	Grundskole	030201		400.000	400.000
404.5	IT-omkostninger på iPads	Grundskole	030201		4.000.000	4.000.000
404.6	IMAK overenskomster	PPR	030204		330.000	330.000
404.7	Midler til nattevagter	Bomuligheder under uddannelse	030801		750.000	750.000
404.8	Ny SIK overenskomst	Dagpleje	030101		620.000	620.000
404.9	Øget tilskudsbevilling Mikisoq	Børnehave	030103		350.000	350.000
404.19	Øgede udgifter til skolemad	Grundskole	030201		3.350.000	3.350.000
404.10	Læringskonsulenter, Grundskolen	Grundskole	030201		690.000	690.000
404.11	Undersøgelse af Musiklokaler	Andre fritidsaktiviteter	080103		120.000	120.000
404.14	2 musikskolelærere til musikskolen	Andre fritidsaktiviteter	080103		750.000	750.000
404.16	Opnormering af visitation, Dagtilbud	Sekretariat	160101		400.000	400.000
404.17	Opkvalificering af ufaglært personale, Dagtilbud	Integreret institution	030104		300.000	300.000
404.18	Flyverpædagoger	Vuggestue	030102		1.444.614	1.444.614
404.18	Flyverpædagoger	Børnehave	030103		722.307	722.307
404.18	Flyverpædagoger	Integreret institution	030104		4.393.079	4.393.079
P.404.01	Øget tilskud til foreningerne	Idræt	080102		7.000.000	7.000.000
P.404.02	Fritidsområde/-tilbud	Andre fritidsaktiviteter	080103		500.000	500.000
Budgetforslag for Børn og Skole, totalt				-2.315.000	27.220.000	24.905.000

Overblik over godkendte budgetforslag for Forvaltningen for Anlæg & Miljø

Godkendte budgetforslag for budget 2023						
Forvaltningen for Anlæg og Miljø						
Budgetfor Budgetforslag		Formål	Formål	Budgetforslag 2023		
nr:	Titel	navn	nr:	Indtægter (-)	Udgifter (+)	Netto
405.1	Modtagerstation	Modtagestationer	070304		3.792.804	3.792.804
405.2	Nedjustering af indtægter	Forbrændingsanlæg	100109		10.259.000	10.259.000
405.3	Ny SIK overenskomst	Interne entreprenører	070401		620.000	620.000
405.7	Omplacering - Fangst og fiskeri	Fangst, fiskeri	040101		1.000.000	1.000.000
405.8	Omplacering - Miljø & Tilsyn	Byplanlægning	070101	-1.668.180		-1.668.180
405.8	Omplacering - Miljø & Tilsyn	Miljø og Tilsyn	070301	-604.912		-604.912
405.8	Omplacering - Miljøområdet teknik, miljø og plan	Myndighedsbehandling teknik, miljø og plan	070501		2.273.092	2.273.092
Budgetforslag for Anlæg og Miljø, totalt				-2.273.092	17.944.896	15.671.804

7. Formålsbeskrivelser vedrørende drift, formål niveau 3 (politisk bevillingsniveau)

01. Skatter, afgifter og overførsler

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
01. Skatter, afgifter og overførsler		-2.278.124.345	-2.278.124.345	-2.278.124.345	-2.278.124.345
Skatter og afgifter	010101	-1.686.355.345	-1.686.355.345	-1.686.355.345	-1.686.355.345
Tilskud til kommuner	010202	-591.769.000	-591.769.000	-591.769.000	-591.769.000
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 01. Skatter, afgifter og overførsler udgør kommunens indtægter. Kommunen forventer et indtægtsbudget på 2.278 mio.kr. i 2023.

Skatter og afgifter

Formålet dækker kommunens indtægter fra person- og selskabsskatter samt indtægter fra afgifter. I 2023 fastholder kommunen skatteprocenten på 26% og skatteindtægterne for 2023 forventes at ligge på 1.686 mio. kr.

Tilskud til kommuner

Kommuneqarfiik Sermersooq modtager årligt et bloktilskud fra Selvstyret. Bloktilskuddet fastsættes årligt på baggrund af en række kriterier, herunder antal indbyggere, antal pensionister, skolebørn mv. Bloktilskuddet fastsættes på baggrund af en tilskudsaftale mellem Naalakkersuisut og kommunerne, som godkendes med vedtagelsen af finansloven. Kommunen forventer at bloktilskuddet for 2023 ligger på 591,8 mio. kr.

02. Folkestyre og demokrati

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
02. Folkestyre & demokrati		19.357.012	19.357.012	19.357.012	19.357.012
Kommunalbestyrelse	020102	13.890.016	13.890.016	13.890.016	13.890.016
Bygdebestyrelse	020103	2.609.996	2.609.996	2.609.996	2.609.996
Kommunalt valg	020202	400.000	400.000	400.000	400.000
Bygdepuljer	020401	2.457.000	2.457.000	2.457.000	2.457.000
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 02. Folkestyre og demokrati dækker over kommunens udgifter til det politiske virke i kommunen. Samlet er der 2023 afsat et budget på 19,4 mio. kr. til 02. Folkestyre og demokrati.

Kommunalbestyrelse

Formålet dækker over udgifter forbundet med kommunens folkeudvalgte politikere og det politiske arbejde, der udføres i kommunens udvalg. Kommunalbestyrelsen har 19 medlemmer og fem udvalg – Udvalg for Økonomi og Erhverv, Udvalg for Velfærd og Arbejdsmarked, Udvalg for Børn og Familie, Udvalg for Børn og Skole samt Udvalg for Anlæg og Miljø. Herudover har kommunen fire lokaludvalg – et for hver by i kommunen. I budget 2023 afsættes knap 14 mio. kr. til det politiske arbejde i de politiske udvalg og i lokaludvalgene. Budgetmidlerne dækker ligeledes over forskellige puljer, der blandt andet bruges til uddeling af legater til kommunens borgere.

Bygdebestyrelse

Formålet for bygdebestyrelser over udgifter til kommunens fire bygdebestyrelser. I de fire bygdebestyrelser er der i alt 18 medlemmer, som fordeler sig således:

- 5 medlemmer i Kulusuk, Tiilerilaaq og Iserteq
- 5 medlemmer i Kuummiit og Sermiligaaq
- 5 medlemmer i Kapisillit og Qeqertarsuatsiaat
- 3 medlemmer i Arsuk

I budget 2023 er der afsat 2,6 mio. kr. til at drive kommunens bygdebestyrelser. Hver bygdebestyrelse råder derudover over en bygdepulje, som er midler, der er afsat til projekter og aktiviteter i den enkelte bygd.

Kommunalt valg

Formålet dækker over udgifterne til afholdes af nationalt eller kommunalt valg. Der er som udgangspunkt afsat 400 t.kr til afholdes af valg i tilfælde af at der udskrives valg til Inatsisartut.

Bygdepuljer

Kommunen afsætter hvert år 2,4 mio. kr. til bygdepuljerne. Puljemidlerne fordeles efter indbyggertallet i den enkelte bygd. Midlerne i bygdepuljerne er afsat til projekter og aktiviteter i bygder. Bygdebestyrelserne er ansvarlige for at administrere anvendelsen af midlerne i bygdepuljerne.

03.Udvikling og uddannelse

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår 2023	Budgetoverslagsår		
			2024	2025	2026
03. Udvikling & uddannelse		520.634.255	523.230.255	523.230.255	523.230.255
Dagpleje	030101	3.574.236	3.574.236	3.574.236	3.574.236
Vuggestue	030102	24.894.399	24.894.399	24.894.399	24.894.399
Børnehave	030103	18.012.187	18.012.187	18.012.187	18.012.187
Integreret institution	030104	117.240.503	118.870.503	118.870.503	118.870.503
Grundskole	030201	280.621.868	281.587.868	281.587.868	281.587.868
Fritids- og aktivitetstilbud	030202	55.812.065	55.812.065	55.812.065	55.812.065
PPR	030204	7.298.964	7.298.964	7.298.964	7.298.964
Studiestøtte	030701	0	0	0	0
Bomuligheder under uddannelse	030801	13.180.033	13.180.033	13.180.033	13.180.033
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 03. Udvikling og uddannelse dækker over kommunens udgifter til dagtilbud, skoler og fritidstilbud. Samlet er der i 2023 afsat et budget på 520,6 mio. kr. til Udvikling og uddannelse i kommunen.

Dagpleje

Kommunens dagplejeordninger er pasningstilbud for børn mellem 0-6 år. Kommunen har otte dagplejepladser fordelt på to dagplejere i Nuuk. Derudover drives fire dagplejeordninger med i alt 34 pladser i Kulusuk, Arsuk, Qeqertarsuatsiaat og Kapisillit. I budget 2023 er der afsat 3,6 mio. kr. til driften af kommunens dagplejetilbud.

Vuggestue

Kommunens vuggestuer er dagpasningstilbud for børn i aldersgruppen 0-3 år. Kommunen tilbyder i alt 210 vuggestuepladser fordelt på seks vuggestuer i Nuuk, Paamiut og Tasiilaq. I budget 2023 er der afsat 23,4 mio. kr. til driften af kommunens vuggestuer.

Børnehave

Kommunens børnehaver er dagpasningstilbud for børn i aldersgruppen 3-6 år. Kommunen tilbyder i alt 131 børnehavepladser fordelt på en børnehave i Nuuk, en børnehave i Paamiut og en børnehave i Tasiilaq. I budget 2023 er der afsat 17,3 mio. kr. til driften af kommunens børnehaver.

Integreret institution

I kommunens integrerede institutioner drives både vuggestue og børnehave, så børnene kan gå i samme dagpasningstilbud fra de er 0-6 år. Kommunen har 17 integrerede institutioner fordelt med 14 i Nuuk (med pladser til 428 vuggestuebørn og 592 børnehavebørn), to i Tasiilaq (med pladser til 72 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn), og en i Iltoqqortoormiit (med pladser til 12 vuggestuebørn og 18 børnehavebørn). 512 vuggestuepladser og 670 børnehavepladser i alt.

Derudover har kommunen fire bygdetilbud fordelt i bygderne Kuummiut, Sermiligaaq, Isertoq og Tiilerilaaq, med pladser til 56 børn i alt. Bygdetilbuddene er tilpasset til forholdene i bygderne, og tilbudsformen er rettet mod børn i alderen 3-6 år. Bygdetilbud er ved at blive omdannet til dagplejeordninger, hvorefter tilbuddet vil udvides til børn fra 0-6 år. Dette for at imødegå efterspørgslen på dagpasningstilbud i bygderne.

Der er i budgettet for 2023 afsat 119,4 mio. kr. til driften af kommunens integreret institutioner.

Grundskole

Kommunen driver 16 skoler. Heraf er der otte skoler i kommunens byer og otte skoler i kommunens bygder. I skoleåret 2022/2023 havde kommunen i alt 2.952 elever fordelt på de 16 skoler. 232 af disse elever modtager i dag specialundervisning.

I budgettet for 2023 er der afsat 281 mio. kr. til driften af kommunens skoler.

Fritids- og aktivitetstilbud

Kommunens tilbyder en række pasningstilbud til børn i skolealderen. Kommunen tilbyder 235 skolepasningspladser i Paamiut, Tasiilaq og Iltoqqortoormiit. I Nuuk tilbyder kommunen 780 skolepasningspladser fordelt på to ordninger – AKO til elever i 1.-3. klasse og fritidsordning, FRO til elever i 4.-7. klasser.

Derudover driver klubber i alle kommunens byer. Fra 2023 afsættes midler til at sikre ensartet åbningstider og tilbud i klubberne.

I budgettet for 2023 er der afsat 56 mio. kr. til driften af kommunens fritids- og aktivitetstilbud.

PPR

Pædagogisk-psykologisk Rådgivning (PPR) drives i MISI. MISI er kommunens rådgivningscenter om børn og unge, som tilbyder rådgivning til forældre, skolelærere, pædagogisk personale og andre fagfolk som arbejder med børn og unge imellem fra 0-18 år. MISI tilbyder almenpædagogisk rådgivning, men også rådgivning inden for specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. MISI revurderer ydermere årligt pædagogiske-psykologiske vurderinger som er en lovpligtig opgave, for alle børn i grundskolerne som modtager specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand. I budget 2023 er der afsat 7 mio. kr. til PPR.

Studiestøtte

Kommunen udbetaler studiestøtte til elever på en række uddannelser. I 2023 forventer kommunen at udbetale op mod 5,7 mio. kr. i studiestøtte. Selvstyret refunderer 100 procent af kommunens udgifter til studiestøtten, hvorfor formålet har et nettobudget på nul.

Bomuligheder under uddannelse

Kommunen driver to elevhjem i Nuuk og Tasiilaq. Elevhjemmet i Nuuk er normeret til 24 antal elever på 8.-10. klassetrin, mens elevhjemmet i Tasiilaq er normeret til 40 antal elever på 8. – 10. klassetrin. I budget 2023 afsættes 13,2 mio. kr. til at drive elevhjemmene. Derudover er afsat 400.000 til drift af kollegier under Majoriaq.

04. Erhvervsudvikling

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
04. Erhvervsudvikling		18.158.796	18.158.796	18.158.796	18.158.796
Fangst, fiskeri	040101	2.016.400	2.016.400	2.016.400	2.016.400
Erhvervsudvikling - Råstoffer	040103	0	0	0	0
Erhvervsudvikling - Turisme	040104	3.477.000	3.477.000	3.477.000	3.477.000
Erhvervsudvikling - Øvrige brancher	040107	12.665.396	12.665.396	12.665.396	12.665.396
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 04. Erhvervsudvikling dækker over kommunens udgifter til erhvervsudvikling inden for en række udvalgte sektorer, blandt andet fangst, fiskeri og turisme. Samlet er der i 2023 afsat et budget på 18,2 mio. kr. til erhvervsudviklingen i kommunen.

Fangst og fiskeri

Kommunen driver en række agn- og vodbinderværksteder og har lokaler til rådighed for fangere og fiskere i kommunens byer og bygder. Kommunen er ligeledes ansvarlig for drift og vedligehold af kommunens bræt i hen holdvis Nuuk, Paamiut, Qeqertarsuaatsiaat og Arsuk og sekretariatsfunktion for kommunens fiskeriråd.

Råstoffer

Fra 2023 har kommunen valgt at ikke at afsætte specifikke midler til råstofområdet. De aktiviteter og opgaver, der forekommer inden for erhvervsudvikling af råstofområdet er begrænset og finansieres derfor under formålet Øvrige brancher.

Turisme

Erhvervsudviklingen af turismen i Grønland er stadig et vigtigt arbejde for kommunen, som ønsker, at turismen fortsat udvikler sig gerne i en bæredygtig retning. Kommunen er blandt andet med til at skabe gode rammevilkår og fjerne hindringer således, at det bliver attraktivt at være en del af turistbranchen i Grønland. I budget 2023 har kommunen afsat 3,5 mio. kr. til erhvervsudvikling inden for turistbranchen.

Øvrige brancher

Det primære formål med erhvervsudviklingen i kommunen er at servicere det private erhvervsliv med henblik på at skabe øget vækst og nye arbejdspladser. Kommunen driver tre erhvervsråd i henholdsvis Nuuk, Paamiut og Tasiilaq. Erhvervsrådene i byerne har til formål at skabe lokal forankret erhvervsudvikling.

I budget 2023 afsættes 12,1 mio. kr. til erhvervsudvikling på tværs sektorer.

05. Sociale formål

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
05. Sociale formål		909.924.282	909.344.282	909.344.282	908.994.282
Børn med særlige behov	050101	315.221.384	314.641.384	314.641.384	314.641.384
Børn med handicap	050102	24.500.012	24.500.012	24.500.012	24.500.012
Voksne med særlige behov	050103	16.441.668	16.441.668	16.441.668	16.091.668
Voksne med handicap	050104	166.549.138	166.549.138	166.549.138	166.549.138
Misbrugsbehandling	050105	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Hjemmehjælp	050106	16.260.964	16.260.964	16.260.964	16.260.964
Hjælpe midler og træning	050107	2.491.932	2.491.932	2.491.932	2.491.932
Offentlig hjælp	050201	145.151.840	145.151.840	145.151.840	145.151.840
Ældre	050301	115.905.968	115.905.968	115.905.968	115.905.968
Borgerservice	050401	10.778.800	10.778.800	10.778.800	10.778.800
Beskæftigelsesindsats	050501	17.043.344	17.043.344	17.043.344	17.043.344
Majoriaq	050502	19.580.632	19.580.632	19.580.632	19.580.632
Myndighedsbehandling på socialområdet	050601	58.998.600	58.998.600	58.998.600	58.998.600
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 05. Sociale formål dækker over kommunens udgifter til forskellige sociale tilbud til kommunens borgere - både børn og voksne med handicap eller særlige behov, ældre og borgere uden arbejde. Derudover omfatter området udbetaling af sociale ydelser, som pension, boligsikring, underholdsbidrag mv. Samlet er der afsat et budget på 910 mio. kr. til Sociale formål i kommunen i 2023.

Børn med særlige behov

Kommunen har stort fokus på børns vilkår og arbejder løbende på nye tiltag for en tidlig indsats og bedre familiebehandling.

Inden for Børne- og Familieområdet udbyder kommunen en række støtteforanstaltninger, herunder:

- Fælles indsats for børn og unge
- Hjælpeforanstaltninger for hjemmeboende børn
- Familieplejeområdet
- Døgninstitutionsanbringelser
- Forebyggelse
- Familiebehandling

Kommunen arbejder på at undgå anbringelser og sætter i 2023 øget fokus på bedre sagsbehandling og derigennem at få flere børn i pleje hos plejefamilier.

I budget 2023 afsættes mere 315 mio. kr. til børn med særlige behov.

Børn med handicap

Kommunen tilbyder støttetimer som en hjælpeforanstaltning til hjemmeboende og institutionsanbragte børn med handicap. Kommunen vil i 2023 etablere et støttekorps, der skal sikre at børn med handicap altid har den nødvendige hjælp og støtte til rådighed. I 2023 har kommunen afsat et budget på 24,5 mio. kr. til børn med handicap.

Voksne med særlige behov

Kommunen driver tre krisecentre i Nuuk, Paamiut og Tasillaq. I Nuuk har krisecenteret 21 sengepladser, mens man i Paamiut har otte sengepladser og i Tasillaq har ti sengepladser. Med krisecentrene kan kommunen tilbyde et midlertidigt, sikkert husly for voldsramte kvinder samt deres

børn. Derudover kan krisecentrene yde råd, vejledning og behandling til kvinder, der er udsat for vold eller oplever trusler om vold. I 2023 afsættes yderligere midler af til at sikre et struktureret og længerevarende behandlingstilbud til hele familien.

Derudover tilbyder Kommunen nødherberg og halvvejshuse til hjemløse og samarbejder bredt med andre organisationer for at finde løsninger for social udsatte voksne. Kommunen har blandt andet en driftsaftale med Koefods Skole. Der er i dag cirka 258 adresseløse i Kommuneqarfik Sermersooq, hvor 156 findes i Nuuk.

Hjemløshed er ikke alene et spørgsmål om boligløshed, men er også et spørgsmål om misbrug, sociale problemer, psykisk sygdom mv. Kommunen tilbyder forskellige indsatser og behandlingstilbud til de hjemløse og andre voksne med særlige behov.

I alt har kommunen afsat et budget på 16 mio. kr. i 2023 til voksne med særlige behov.

Voksne med handicap

Hovedparten af budgettet – ca. 100 mio. kr. er disponeret til betaling for allerede anbragte borgere i Grønland og i Danmark.

Kommunen driver derudover selv seks botilbud og tre bokollektiver i Nuuk samt to botilbud i Tasiilaq og et bokollektiv i Paamiut. Derudover har kommunen støttekorps i alle byer, som servicerer hjemmeboende borgere med handicap. Kommunen har ligeledes et terapeutteam, der rejser rundt og behandler borgere med handicap.

I budget 2023 er der afsat 167 mio. kr. til borgere med handicap.

Misbrugsbehandling

Kommunen formidler kontakt til misbrugsbehandling til borgere med misbrug hos Allorfiik behandlingscenter. Tilbuddet om misbrugsbehandling ydes i samarbejde med Selvstyret. I 2023 har kommunen afsat 1 mio. kr. til behandlingstilbud for misbrug. Selvstyret gennemfører misbrugsbehandlingen, og kommunen har kun mindre udgifter i forbindelse hermed.

Hjemmehjælp

Kommunen leverer hjemmehjælp, der har til formål at støtte borgerne i at kunne blive længst muligt i eget hjem. Hjemmehjælpen skal sikre, at borgerne kan leve et aktivt liv så længe muligt. Kommunen arbejder løbende på at løfte kvaliteten på hjemhjælpsområdet blandt andet gennem bedre uddannelse og oplæring af medarbejdere, bedre vagtplanlægning og fokus på nedbringelse af sygefraværet. I budget 2023 afsætter kommunen 16,3 mio. kr. til hjemmehjælpsområdet.

Hjælpe midler og træning

Kommunen tilbyder hjælpemidler og træning til borgere, der har en funktionsnedsættelse. Kommunen yder fagprofessionel hjælpemiddelformidling. I tæt samarbejde med borgeren skal den fagprofessionelle fortage en individuel vurdering, tilpasning, træning i brug af et hjælpemiddel. Kommunen har i 2023 afsat 2,5 mio. kr. til hjælpemidler og træning til kommunens borgere med funktionsnedsættelse.

Offentlig hjælp

Offentlig hjælp omfatter udbetaling af sociale ydelser til borgerne, som er nævnt herunder:

- **Boligsikring** - en lovbunden ydelse. Boligsikring har til hensigt at tilgodese lavindkomstgrupper og børnefamilier.
- **Begravelsesudgifter** – en lovbunden ydelse, som tilkendes pårørende, der ikke selv har mulighed for eller af dødsboet kan dække udgifterne til afholdelse af en begravelse.

- **Dagpenge ved barsel** - kompensation for den indtægt, der bortfalder, når forældre er fraværende fra arbejdsmarkedet i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption.
- **Førtidspension** - en lovbunden ydelse, som tilkendes personer mellem 18-65 år, hvis erhvervsevne er varigt nedsat af fysiske, psykiske eller sociale årsager.
- **Offentlig hjælp** - en lovbunden ydelse, som tilkendes personer, der opholder sig i Grønland, hvor pågældende ikke er i stand til at skaffe sig selv og sin familie det nødvendige til livets ophold. Der træder ny lovgivning vedrørende offentlig hjælp i kraft i juli 2023.
- **Underholdsbidrag** - en lovbunden ydelse, som gives som økonomisk støtte til den enlige forsøger. Den anden forældre, der ikke har barnet boende betaler til den forsøgende forældre.

Kommunen har mulighed for at få refusion fra Selvstyret for hele eller dele af de ovenstående ydelser. I budget 2023 er der samlet afsat 145 mio. kr. til udbetaling af sociale ydelser under formålet Offentlig hjælp.

Ældre

Kommunen driver et plejehjem i Paamiut, et plejehjem i Tasiilaq, to plejehjem i Nuuk samt to ældrekollektiver – et i Ittoqqortoormiit og et i Qeqertarsuatsiaat. I alt tilbyder kommunen 120 plejehjemspladser, hvoraf ca. 50 pladser er særligt tiltænkt demente borgere. Kommunen udbetaler alderspension til alle borgere over 67 år. Alderspensionen skal sikre ældre et forsørgelsesgrundlag, når arbejdslivet er ophørt. Pensionen er lovbundet på grundbeløbsydelse, lommepenge og børnetillæg jf. lovgivningen. Kommunalbestyrelsen har fastsat et minimum rådighedsbeløb for kommunens alderspensionister. Rådighedsbeløbet er 6.000 kr. pr. måned for enlige og 9.000 kr. pr. måned for par. Udover at drive plejehjem og ældrekollektiver, og udbetale af alderspension, tilbyder kommunen også en række omsorgsforanstaltninger for ældre. I budget 2023 afsætter kommunen 116 mio. kr. til kommunes ældre.

Borgerservice

Kommunen har et borgerservice i hver by samt et filialkontor i hver bygd, hvor borgerne har mulighed for at henvende sig. I borgerservice har kommunens borgere mulighed for blandt andet at registre flytning, få udleveret jagtbevis, søge underholdsbidrag og børnetilskud, få udleveret NemID mv. Kommunen har i budget 2023 afsat 11,3 mio. kr. til drift af borgerservice.

Beskæftigelsesindsats

Kommunens beskæftigelsesindsats skal afhjælpe øjeblikkelig ledighed og samtidig forbedre beskæftigelsesmulighederne for de ledige i kommunen, ved at tilbyde den ledige uddannelse, herunder efteruddannelse, eller ved at beskæftige den ledige i et kommunalt aktiveringsprojekt. I 2023 iværksættes et nyt aktiveringstilbud for ledige i matchgruppe 1. Under formålet beskæftigelsesindsats afholdes endvidere udgifter til arbejdsmarkedsydelse og revalidering. Arbejdsmarkedsydelse bliver i juli 2023 erstattet af jobsøgningsydelse i forbindelse med at ny lovgivning vedrørende offentlig hjælp og jobsøgningsydelse træder i kraft. I budget 2023 har kommunen samlet afsat 17 mio.kr. til beskæftigelsesindsatser.

Majoriaq

Kommunen driver i alt fire Majoriaq centre – et i hver by. Majoriaq har til formål at fastholde eller bringe borgere tilbage på arbejdsmarkedet gennem arbejdsanvisninger, faglige opkvalificeringer og revalidering. Majoriaq laver endvidere opsøgende arbejde ift. unge under 30 år, som ikke er i job, uddannelse eller Majoriaq-forløb. I budget 2023 har kommunen afsat 19,6 mio. kr. til driften af de fire Majoriaq centre og piorsaaviit.

Myndighedsbehandling for socialområdet

Myndighedsbehandling på socialområdet består primært af sagsbehandling af ansøgninger om sociale ydelser, underretninger på børn og unge eller andre sociale borgersager. Derudover udfører kommunen en del støtteforanstaltninger på børn- og familieområdet. Foranstaltningsarbejdet er et tværsektorielt samarbejde om tidlig opsporing og indsats for udsatte børn og familier således at, der kan ydes tidlig støtte i eget hjem. Det Børne- og Familiecentrene i kommunens fire byer samt af Ungecenteret i Nuuk, der er driver foranstaltningsarbejdet. Støtteforanstaltninger på voksenområdet er placeret under formålene Voksne med handicap og Voksne med særlige behov. I budget 2023 har kommunen afsat 59 mio. kr. til myndighedsbehandling på socialområdet.

07. Teknik, miljø og plan

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
07. Teknik, miljø & plan		47.047.184	47.047.184	47.047.184	47.047.184
Byplanlægning	070101	-126.240	-126.240	-126.240	-126.240
Byggemodning	070103	0	0	0	0
Miljø og Tilsyn	070301	-581.000	-581.000	-581.000	-581.000
Hundehold og skadedyrsbekæmpelse	070303	1.573.024	1.573.024	1.573.024	1.573.024
Modtagestationer	070304	1.035.000	1.035.000	1.035.000	1.035.000
Interne entreprenører	070401	27.394.524	27.394.524	27.394.524	27.394.524
Myndighedsbehandling teknik, miljø og plan	070501	17.751.876	17.751.876	17.751.876	17.751.876
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 07. Teknik, miljø og plan dækker over kommunens udgifter til byggemodning, miljø- og naturtilsyn samt vedligeholdelse af kommunens byer og bygder. Samlet er der afsat et budget for 2023 på 47,0 mio. kr. for området.

Byplanlægning

Kommunen er ansvarlig for byplanlægning pga. Planloven. Kommunens Planafdeling udarbejder overordnede strategier og visioner i kommuneplaner, kommuneplantillæg (lokalplanarbejde), tværgående udviklingsprojekter, tværgående udviklingsstrategier (sektorplaner) og konkrete byrumsprojekter. Dertil fortages sagsbehandling indkomne projektansøgninger vedr. opførelse og renovering af bygninger i kommunen.

Midlerne omplaceres til 07.05.01 myndighedsbehandling, teknik, miljø og plan fra og med 2023 uden effekt på opgaveløsningen.

Byggemodning

Byggemodning omfatter de indtægter og udgifter, som kommunen har til at gennemføre byggemodning af kommunens arealer og byggefeltet. Byggemodningsafgiften, som kommunen modtager som indtægt afholder kommunens interne udgifter til byggemodning. I budget 2023 har man flyttet indtægten under anlægsbudgettet.

Miljø & tilsyn

Kommunen udfører en række tilsyn af natur og miljø samt laver forebyggende indsatser mod miljøbelastende aktiviteter i kommunens by- og bygdezoner. Derudover fremme kommunen genanvendelse og begrænse problemer med affaldsbortskaffelse, herunder indsamle og bortskaffe "herreløse" biler. Midlerne omplaceres til 07.05.01 myndighedsbehandling, teknik, miljø og plan fra og med 2023 uden effekt på opgaveløsningen.

Hundehold og skadedyrsbekæmpelse

Formålet dækker over kommunens udgifter til håndtering af ansøgninger og registrering af hunde og katte samt håndtering af herreløse hunde og skadedyrsbekæmpelse i kommunens byer og bygder. I budgettet for 2023 er der afsat 1,6 mio.kr. til området.

Modtagerstationer

Formålet omfatter indtægter og udgifter forbundet til at drive de kommunale modtagerstationer, der tager imod affald fra private og virksomheder. Den kommunale drift af affaldsanlæg og ordninger er delvist gebyrfinansieret. Affaldsgebyrerne fremgår af det kommunale takstblad, der opdateres årligt. Private husholdninger skal betale gebyrer for afhentning af dagrenovation. Det er gratis for private at aflevere affald til de kommunale anlæg. Virksomheder, institutioner og havne skal betale for afhentning og aflevering af alt affald.

Interne entreprenører

Kommunens interne entreprenørafdelinger leverer ydelser til de øvrige områder inden for teknik, natur og miljø samt til forsyningsområdet. Kommunens 12 interne entreprenørafdelinger er organiseret forskelligt på tværs af kommunens bygder og byer i forhold til, hvilke opgaver, der er udføres internt og hvilke opgaver, der er udliciteret. Hvilke ydelser, der leveres til den enkelte bygd eller by afhænger af bostedet størrelse og behov. Kommunes interne entreprenørafdelinger udfører også ydelser for private blandt andet asfaltering for private og offentlige bygherrer.

Myndighedsbehandling for teknik, miljø og plan

Myndighedsbehandling indenfor det tekniske område omfatter blandt andet forvaltningen af arealer i henhold til Planloven, tildeling af byggetilladelse efter gældende regler samt tildeling af ibrugtagningstilladelse af bygninger. Derudover fører kommunen tilsyn under byggeri og tilsyn med byggepladser, så det sikres at byggepladserne indrettes sikkert og hensigtsmæssigt.

08. Fritid, kultur og religion

Formål niveau 1 og 3	Formål	Budgetår	Budgetoverslagsår		
Hele kr.	nr.:	2023	2024	2025	2026
08. Fritid, kultur & religion		75.012.153	74.292.153	74.142.153	74.042.153
Fritidsundervisning	080101	2.119.572	2.119.572	2.119.572	2.119.572
Idræt	080102	33.270.268	33.270.268	33.270.268	33.270.268
Andre fritidsaktiviteter	080103	11.689.238	11.569.238	11.569.238	11.569.238
Biblioteksvæsen	080201	401.667	401.667	401.667	401.667
Museumsvirksomhed	080203	5.585.213	5.085.213	5.085.213	5.085.213
Andre kulturelle tiltag	080204	21.946.195	21.846.195	21.696.195	21.596.195
+= udgifter, - = indtægter					

Området 08. Fritid, kultur og religion omfatter kommunens udgifter indenfor fritidsundervisning, kultur- og folkeoplysning, forsamlingshuse, kommunens museer og biblioteker. Samlet er der afsat et budget for 2023 på 75 mio. kr. for området.

Fritidsundervisning

Kommunen driver fritidsundervisningstilbud for børn og voksne i alle kommunens byer og bygder. Fritidsundervisning omfatter alt fra musikundervisning til undervisning i sprog eller syning af nationaldragter. Kommunens mange tilbud i fritidsundervisning er tilpasset alt efter, hvad der er muligt i den enkelte by og bygd. I budget 2023 er der afsat 2,1 mio. kr. til at drive fritidsundervisning i kommunen.

Idræt

Under formålet Idræt dækkes driften af kommunens idrætshaller i Paamiut, Tasiilaq, Ittoqqortoormiit samt til svømmehallen Malik i Nuuk. Derudover omfatter formålet udgifter til vedligehold af kommunens kunstgræsbaner samt belysning af løjper og driften af skiliften i Nuuk. Kommunen bevilger ligeledes tilskud til idrætslige formål, herunder leje af anlæg for idrætsforeninger i alle byer og bygder. I budget 2023 er der afsat 33,3 mio. kr. til idrætsområdet.

Andre fritidsaktiviteter

Formålet omfatter udgifter til kulturelle aktiviteter og arrangementer for kommunens borgere. Herunder afholdes af Nationaldagen, teaterforestillinger, koncerter og andre kulturelle events. Derudover dækker området driften af foreningshuse i Nuuk, Paamiut og Ittoqqortoormiit, forsamlingshuse i bygderne, Sermersooq Musikskole og Kulusuk Musikhus. I budget 2023 afsættes der 11,7 mio. kr. til andre fritidsaktiviteter.

Biblioteksvæsnet

Kommunen driver biblioteker i alle kommunens byer og bygder, undtagen i Nuuk. De kommunale biblioteker er sammenlagt med skolebibliotekerne og ligger derfor på skolerne. I Nuuk er det Landsbiblioteket under Selvstyret. Landsbiblioteket forsyner alle landets kommunale biblioteker med nye grønlandsk udgivet bøger eller grønlandsrelateret bogudgivelser. Budgettet til kommunens kommunale biblioteker er på 402 t.kr. i 2023.

Museer

Kommunen driver seks museer - Nuuk Kunstmuseum, Nuutogaq - Nuuk Lokalhistorisk Museum, Niels Lynges Hus, Paamiut Museum, Ammassalik Museum – Tasiilap Katersugaasivia og Ittoqqortoormiit Museum. De kommunale museer har til formål at udbrede, formidle og fremvise den grønlandske kultur og Kommuneqarfik Sermersooqs lokale særpræg og naturhistorie for kommunens borgere og andre gæster. I budgettet for 2023 afsættes 5,6 mio. kr. til drift af de kommunale museer.

Andre kulturelle tiltag

Formålet dækker over udgifter til at drive arrangementer med kulturelt indhold. Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for kultur- og fritidsvirksomhed i kommunen og fastsætter mål og rammer herfor med henblik på at give kommunens borgere mulighed for at udvikle, udøve og benytte sig af en mangfoldighed af kulturelle tilbud. Blandt andet uddeles midler fra Sermeq puljen til kunstnere og arrangementer, som er med til at sikre et livligt kulturliv i Kommuneqarfik Sermersooq. Kommuneqarfik Sermersooq og Selvstyret er ligeværdige ejere af Katuaq og sikrer derfor i fællesskab et tilskud til husets drift. I 2023 er der afsat et budget på 21,9 mio. kr. til kulturelle tiltag i kommunen. Der afsættes dermed en række nye midler til at genopstarte kulturlivet i Kommuneqarfik Sermersooq efter års coronapause.

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
09. Infrastruktur		24.160.956	24.160.956	24.160.956	24.160.956
Havne og skibstrafik	090201	873.000	873.000	873.000	873.000
Veje, broer, trapper	090203	7.323.000	7.323.000	7.323.000	7.323.000
Snerydning	090301	10.696.000	10.696.000	10.696.000	10.696.000
Kloak	090303	2.097.956	2.097.956	2.097.956	2.097.956
Pladser, legepladser m.v.	090304	2.412.000	2.412.000	2.412.000	2.412.000
Kirkegårde	090305	759.000	759.000	759.000	759.000
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 09. Infrastruktur omfatter kommunens løbende renholdelse og vedligehold af stier og vejnet, havne, kloak og offentlige pladser. Samlet er der afsat 24,2 mio.kr. til drift og vedligehold af infrastruktur i kommunen.

Havne og skibstrafik

Formålet omfatter kommunens drift og vedligeholde af ponton- og fortøjningsbroer, beddinger, kraner i kommunens byer og bygder.

Veje, broer og trapper

Kommunen er ansvarlig for renholdelse og vedligehold af veje, broer, trapper og stier. Veje, broer, stier og trapper skal være vedligeholdte, sikre og fremkommelige for kommunens borgere. Posten skal sammenholdes med 07.04.01 interne entreprenører, der står for opgaveløsningen.

Snerydning

Formålet dækker over kommunens udgifter til vintervedligehold af det offentlige vejnet og offentlige pladser. Snerydningen i kommunen foretages som en kombination mellem private snerydningskontrakter og kontrakter med kommunens Interne Entreprenører.

Kloak

Kommunen er ansvarlig for renholdelse og vedligehold af spildevandssystemet i kommunens byer og bygder. Kommunens kloaksystemer skal være velfungerende, så det sikrer mod affaldsspredning, oversvømmelser i byrummet.

Pladser, legepladser mv.

Kommunens pladser, rekreative anlæg og legepladser skal bidrage til skabelse af attraktive byrum med spændende udendørsaktiviteter. Kommunen har derfor et ansvar for løbende af renholde og vedligeholde pladserne i byer og bygder. Posten afholdes fremover under 09.02.03 Veje, broer og trapper uden indflydelse på opgaveløsningen.

Kirkegårde

Formålet dækker kommunens opgaver i forbindelse med drift og vedligehold af kirkegårde. Opgaven er delt mellem kommunen og Kirken i Grønland.

10. Forsyning

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
10. Forsyning		18.891.504	18.891.504	18.891.504	18.891.504
Energiforsyning (el, vand og varme)	100101	442.000	442.000	442.000	442.000
Renovation	100102	-761.400	-761.400	-761.400	-761.400
Boligforsyning	100105	-2.520.000	-2.520.000	-2.520.000	-2.520.000
Kollektiv trafik	100106	8.466.800	8.466.800	8.466.800	8.466.800
Servicehuse	100107	2.753.980	2.753.980	2.753.980	2.753.980
Forbrændingsanlæg	100109	10.510.124	10.510.124	10.510.124	10.510.124
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 10. Forsyning omfatter de kommunale aktiviteter inden for renovationsområdet, boligforsyning, drift af servicehuse i bygderne samt driften af det kommunale forbrændingsanlæg. I budget 2023 er der samlet afsat 18,9 mio.kr. til forsyningsområdet.

Energiforsyning (el, vand og varme)

Formålet omfatter drift og vedligehold af kommunens taphuse og anden vandforsyning i kommunens bygder og områder af byerne, hvor der ikke er indlagt vand. Den direkte vandforsyning og vedligeholdelse af denne er Nukissiorfiits ansvarsområde.

Renovation

Kommunen er ansvarlig for indsamling af dag- og natrenovation fra private og erhverv i alle kommunens byer og bygder. Indsamlingen af dag- og natrenovation er i Tasiilaq og Nuuk udliciteret til private aktører i henhold til en kommunal servicekontrakt. Kommunen driver selv indsamlingen i resterende bygder og i Ittoqqortoormiit. Renovationsområdet er næsten udgiftsneutralt.

Boligforsyning

Kommunen er ansvarlig for sagsbehandlingen af 20/20/60-lån (boliglån) og servicering af lånepuljen. Herunder påtegninger af pantebreve, depotstyring, ejerskifteafdrag, styring af tilbagebetaling i form af renter og afdrag samt almindelig inkassovirksomhed.

Kommunen modtager et lovpligtigt gebyr, hver gang et boliglån håndteres i forbindelse med et ejerskifte. Der forventes derfor en indtægt på 2,5 mio.kr. i budget 2023 på boligforsyningsområdet.

Kollektiv trafik

Kommunen ejer Nuup Bussi, som er ansvarlig for driften af den kollektive trafik i Nuuk. Hvert år støtter kommunen Nuup Bussi med et driftstilskud på 8,5 mio.kr.

Servicehuse

Kommunen driver servicehuse i Ittoqqortoormiit og i alle kommunens bygder. Ideen bag servicehuset er, at stille et passende samlingssted med el-, vand- og varmeinstallationer m.m. til rådighed for:

- Vask af tøj.
- Badning.
- Vask og behandling af skind.
- Arbejde med husflid og sløjd

Skorstensfejning

Kommunen er som tilsynsmyndighed forpligtet til at udføre lovpligtig storstensfejning. Kommunen er ligeledes ansvarlige for registrering af skorstene, ligesom der opkræves betaling for den lovpligtige rensning. Nettobudgettet til skorstensfejning er lig nul.

Forbrændingsanlæg

Formålet dækker drift og vedligehold af kommunens forbrændingsanlæg. Der indregnes indtægter på ca. 1,5 mio. kr. for salg af overskudsvarme til Nukissiorfiit. Der er stigende udgifter til drift og vedligehold af anlægget pga. almindelig slig og ælde. Anlægget har været i drift i mere end 30 år.

11. Beredskab og kriminalforsorg

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
11. Beredskab & kriminalforsorg		16.171.195	16.171.195	16.171.195	16.171.195
Beredskab	110101	16.171.195	16.171.195	16.171.195	16.171.195
+ = udgifter, - = indtægter					

Området 11. beredskab dækker over udgifterne til det kommunale beredskab. I 2023 afsættes et budget på 16 mio. kr.

Beredskabet

Kommuneqarfik Sermersooq har et redningsberedskab i fire forskellige byer og otte bygder, med fastansatte personale og frivillige beredskabspersonale og – mestre. Udover redningsberedskab er kommunen ansvarlig for at føre løbende brandtilsyn på offentligt tilgængelige bygninger i kommunen.

16. Administration

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår	Budgetoverslagsår		
		2023	2024	2025	2026
16. Administration		251.117.864	252.117.864	253.117.864	254.117.864
Sekretariat	160101	111.950.272	111.950.272	111.950.272	111.950.272
Økonomi	160102	21.189.200	21.189.200	21.189.200	21.189.200
HR	160103	34.179.232	34.179.232	34.179.232	34.179.232
IT-drift	160104	62.813.812	62.813.812	62.813.812	62.813.812
Bygninger/ejendomsdrift	160105	20.225.348	21.225.348	22.225.348	23.225.348
Kontingenter og tilskud	160107	760.000	760.000	760.000	760.000
+ = udgifter, - = indtægter					

Områder 16. Administration dækker over kommunens administrative udgifter til tværgående funktioner som HR, Løn, Indkøb, Facility og Kantinedrift samt økonomiafdelingen. Samlet har Kommuneqarfik Sermersooq afsat et budget for 2023 på 251 mio. kr. for område 16. Administration.

Sekretariat

Formålet dækker over udgifter til driften af staben i kommunes fem forvaltninger.

Forvaltningernes stabsfunktioner er med til at sætte fokus på god ledelse, god myndighedsudøvelse og god økonomistyring, som er afgørende for ressourceforbruget til selve udførelsen af kommunens mange driftsopgaver. Herudover dækker formålet ligeledes udgifter til Facility, kantinedrift og række andre tværgående administrative funktioner. I budget 2023 afsættes 112 mio. kr. til den administrative stab i kommunen.

Økonomi

Formålet dækker over udgifter til kommunens økonomiafdeling, som er ansvarlig for kommunens betalinger til kreditor, overførsler til borger, opkrævninger af debitor samt for kommunens budgetlægning og regnskabsafklæggelse. Budget for Økonomi i 2023 ligger på 21,2 mio. kr.

HR

Formålet dækker over udgifter til kommunens HR-afdeling. HR håndterer rekruttering, ansættelse, opsigelser/afskedigelse og andre ansættelsesrettelige sager for samtlige forvaltninger. Derudover udbetaler HR løn til samtlige af kommunens ansatte. HR omfatter ligeledes *Organisation og Udvikling*, der arbejder på at udvikle og forbedre arbejdsmiljøet, styrke kommunens leder og sikre god onboarding af alle nye medarbejdere i kommunen. Derudover arbejder kommunen på at forbedre det tværfaglige

samarbejde mellem forvaltningerne igennem projektet *Kivitsisuvvugut*, som drives af Organisation og Udvikling. I budget 2023 er der afsat 34 mio. kr. til HR.

IT-drift

Kommunens IT-afdeling skal, med øget fokus på processer, være med til at effektivisere arbejdsgangene i kommunen. Derudover skal IT sikre en systemmæssig overholdelse af persondataloven og andre lovgivninger relateret til sagsbehandlingen. IT-afdelingen driver ligeledes skolerne IT-system.

I budget 2023 er der afsat 62,8 mio.kr. til IT-drift.

Bygninger og ejendomsdrift

Formålet dækker over udgifter til kommunens administrative bygninger. Herunder udgifter til administrative erhvervslejemål, forsyningsudgifter samt tele og dataafgifter. I 2023 afsættes et budget på 20,2 mio. kr. til driften af kommunens administrationsbygninger.

17. Finansielle poster

Formål niveau 1 og 3 Hele kr.	Formål nr.:	Budgetår 2023	Budgetoverslagsår		
			2024	2025	2026
17. Finansielle poster		4.560.000	13.860.000	36.060.000	37.260.000
Finansielle anlægsinvesteringer	170101	-7.440.000	1.860.000	24.060.000	25.260.000
Afskrivninger	170201	12.000.000	12.000.000	12.000.000	12.000.000
+ = udgifter, - = indtægter					

Område 17. Finansielle poster dækker over kommunens udgifter til finansielle poster, som blandt andet omfatter udbytter fra selskaber ejet af Selvstyret og kommunen, tilskrevne renter på indeståender og gæld, afskrivninger og kursreguleringer. I budget 2023 forventes en udgift på 4,6 mio. kr.

Finansielle anlægsinvesteringer

På formålet registreres kommunens udbytter fra selskaber ejet af Selvstyret eller kommunen. Derudover dækkes kommunens udgifter til renter og kursreguleringer her. I budget 2023 er der en forventet indtægt på formålet på 7,4 mio. kr.

Afskrivninger

Formålet dækker over uerholdelige restancer til kommunen, som afskrives regnskabsmæssigt under dette formål. Det er Grønlands skattestyrelse der er ansvarlig for at fordringen inddrives, men kommunen må gerne informere borgere om skyldige saldi. I 2023 forventer kommunen at afskrive 12 mio.kr.

8. Formålsbeskrivelser vedrørende anlæg, formål niveau 1

Kommunen vedtager med budgettet et katalog af anlægsprojekter, som ønskes gennemført. Det er besluttet at selve de afsatte budgettrammer for hvert enkelt projekt ikke offentliggøres, da kendskab til de afsatte budgettrammer antages potentielt at kunne påvirke resultatet af de licitationer der skal gennemføres for de enkelte projekter.

I tabellen nedenfor redegøres der for de afsatte budgetbeløb summeret på formålsniveau 1 i budgetperioden 2023-2026. I de efterfølgende tekstbemærkninger redegøres der for, hvilke projekter der er afsat midler til under hver af de nævnte formålsskonti i tabellen.

Anlægsbudget for 2023 fordelt på formål niveau 1					
Formål niveau 1	Formål	Budgetår	Budgetoverslagsår		
Hele kr.	nr.:	2023	2024	2025	2026
01. Skatter, afgifter & overførsler	01	0	0	0	0
02. Folkestyre & demokrati	02	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
03. Udvikling & uddannelse	03	216.000.000	97.000.000	17.000.000	0
04. Erhvervsudvikling	04	8.200.000	6.500.000	3.000.000	3.000.000
05. Sociale formål	05	7.750.000	44.500.000	44.500.000	11.000.000
07. Teknik, miljø & plan	07	78.220.144	45.945.144	29.395.144	59.395.144
08. Fritid, kultur & religion	08	3.300.000	3.800.000	27.800.000	800.000
09. Infrastruktur	09	31.300.000	33.000.000	24.750.000	19.750.000
10. Forsyning	10	10.500.000	10.500.000	10.500.000	10.500.000
11. Beredskab & kriminalforsorg	11	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
16. Administration	16	71.847.000	68.347.000	68.700.000	70.100.000
17. Finansielle poster	17	0	0	0	0
= Netto-driftsbudget i alt		439.117.144	321.592.144	237.645.144	186.545.144
+ = udgifter, - = indtægter					

02. Folkestyre og demokrati

Området 02. Folkestyre og demokrati dækker over kommunens udgifter til det politiske virke i kommunen. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år, der planlægges med udgangspunkt i kommunens sektorplan for bygdeudvikling.

03. Udvikling og uddannelse

Området 03. Udvikling og uddannelse dækker over kommunens udgifter til dagtilbud, skoler og fritidstilbud. Samlet er der i 2023 afsat et anlægsbudget på 216 mio. kr. til 03. Udvikling og uddannelse. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år, herunder en daginstitution ved den nye skole i midtbyen, en institution ved Sinarsua samt til ny skole og AKO i midtbyen.

04. Erhvervsudvikling

Området 04. Erhvervsudvikling dækker over kommunens udgifter til erhvervsudvikling inden for en række udvalgte sektorer, blandt andet fangst, fiskeri og turisme. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år, herunder til afholdelse af udgifter i forbindelse med kommunens sektorplan for det kystnære fiskeri, samt et kommende nyt agn- og vobinderværksted i Paamiut og nyt iværksætterkøkken i Nuuk.

05. Sociale formål

Området 05. Sociale formål dækker over kommunens udgifter til en række forskellige sociale tilbud til kommunens borgere i alle aldre, blandt andet personer med handicap eller særlige behov, ældre eller personer uden beskæftigelse. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år. Herunder er der afsat midler til forundersøgelse af et hjemløsecenter i Nuuk, forundersøgelse af et nyt plejehjem i Tasiilaq og et ældrekollektiv i Ittoqqortoormiit.

07. Teknik, miljø og plan

Området 07. Teknik, miljø og plan dækker over kommunens udgifter til byggemodning, miljø- og natursyn samt vedligeholdelse af kommunens byer og bygder. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år. Herunder er der afsat midler til helhedsplan for Paamiut, helhedsplan Ittoqqortoormiit, helhedsplan Tasiilaq til rekreative formål, en pulje til infrastruktur og byggemodning samt midler til en række konkrete allerede besluttede byggemodningsprojekter, til asfaltering i Tasiilaq, kloakering i Tasiilaq, til fælles spildevandsplan, til sanering og oprydning i Grønnedal, til sanering og nedrivning i 5 bygder på østkysten, til oprydning af bygder inkl. Ittoqqortoormiit, til pulje til sanering i Tasiilaq, til modtagestation og materielgård i Paamiut samt til en multihal til kommunens maskiner i Arsuk.

08. Fritid, kultur og religion

Området 08. Fritid, kultur og religion omfatter kommunens udgifter indenfor fritidsundervisning, kultur- og folkeoplysning, forsamlingshuse, kommunens museer og biblioteker. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år. Herunder er der afsat midler til renovering af Katuaq, til ny fodboldbane i Fiskenæsset samt renovering af svømmehallen Malik.

09. Infrastruktur

Området 09. Infrastruktur omfatter infrastrukturprojekter samt kommunens udgifter til stier og vejnet, havne, kloak og offentlige pladser. Samlet er der afsat et budget for 2023 på 31,3 mio. kr. for området. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år. Herunder er der afsat midler til bedre internet på Østkysten, ny vej i forbindelse med lufthavnsudvidelsen. Uddybning af inderhavn i Tasiilaq. 3 nye pontonbroer til Tasiilaq. Anlæggelse af betonveje og afvandingsgrøfter i Ittoqqortoormiit. Udrulning af elstandere til elbiler. Siorarsiorfik-tunnel. Nuussuaq tunnel. Forbedring af vejforbindelse mellem Nuuk og Qinggorput. Renovering af bro i Paamiut. Pulje til kloakrenovering. Etablering af nyt bådoplag med opfyld i Tasiilaq. Ny kirkegård samt ny vej til kirkegård i Kulusuk.

10. Forsyning

Området 10. Forsyning omfatter de kommunale aktiviteter inden for forsyningsområdet, her primært boligforsyning. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år. Herunder er der afsat midler til Boligbyggeri i Tasiilaq og Paamiut. Samt et projekt om boligbyggeri i alle bosteder.

11. Beredskab og kriminalforsorg

Området 11. beredskab dækker over udgifterne den kommende sektorplan for beredskabet.

16. Administration

Område 16. Administration dækker over kommunens administrative udgifter til tværgående funktioner som HR, Løn, Indkøb, Facility og Kantinedrift samt økonomiafdelingen. Midlerne er afsat til en række anlægsprojekter nu og i de kommende år. Herunder er der afsat midler til forundersøgelser, personbiler, udskiftning af arbejdskøretøjer, pulje til projektering, midler til 1 og 5 års eftersyn af anlægsprojekter, midler til huslejeudligning, til udvikling af økonomisystem og fagmoduler til økonomisystemet samt til øvrige it-systemer, midler til vedligeholdelse af alle kommunens bygninger jf. sektorplan herfor, samt midler til tilskud til renovering af BSU-huse.

Pulje til forundersøgelse

Hertil er der prioriteret forundersøgelse af følgende projekter udover de budgetlagte forundersøgelser:

1. Ny døgninstitution
2. Nyt elevhjem
3. Demensplejehjem
4. Ombygning af Umiaq
5. Samlet handicapcenter
6. Aqqaluks Park
7. Holms Hus
8. Boenhed til udadreagerende borgere
9. Ombygning af boenhed
10. Neriussaq AKO
11. Broer til jollefiskere

Projekter med specificerede midler i budgettet prioriteres først.

9. Gældende budgetregler

Regler og retningslinjer for kommunens budgetlægning fremgår af:

- Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.
- Inatsisartutlov nr. 13 af 1. december 2021 om ændring af Inatsisartutlov om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber (Ændret metode for opgørelse af budgetstillingen, engangstilladelse til regulering af egenkapitalen og præcisering af reglerne om fælles offentlige IT-systemer)
- Inatsisartutlov nr. 29 af 17. november 2017 om den kommunale styrelse.
- Kommunens styrelsesvedtægt.
- Kommunens Budgetregulativ for 2023.
- Kommunens kompetenceplan.

Ovenstående regler og retningslinjer indeholder en række krav til budgettets form, indhold og offentliggørelse. De væsentligste krav redegøres der nærmere for nedenfor.

Jf. § 2. I Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016, skal den samlede budgetstilling i en kommune eller i Grønlands Selvstyre skal over 4 år være i balance eller udvise et overskud.

Det nævnte krav om balance i budgetstillingen er overholdt, hvis en kommunes årsbudget inklusiv budgetoverslagsår eller Grønlands Selvstyres finanslov inklusiv budgetoverslagsår:

- 1) ikke udviser underskud i forhold til den samlede saldo for anlæg, drift, indtægter og tilskud, og
- 2) de samlede bevillinger til drift, tilskud og anlæg maksimalt har en realvækst på 1,00 pct. i et år og maksimalt har en samlet realvækst over 4 år på 2,00 pct.

Efter godkendelse af Inatsisartut kan der ved opgørelse efter stk. 2 ses bort fra udgifter, der kan henføres til investeringer i bolig-, erhvervs- eller infrastrukturprojekter, som efter en konsekvensvurdering vurderes at have et samlet positivt samfundsøkonomisk afkast.

Det er udvalg for Økonomi og Erhverv, der udarbejder forslag til kommunens årsbudget for det kommende år til kommunalbestyrelsen. Forslaget skal være ledsaget af et flerårigt budgetoverslag, som skal strække sig over mindst tre år, og Årsbudgettet skal omfatte samtlige indtægter og udgifter for kommunen, samt forskydninger i kommunens likvide midler og finansposter.

Dette er jf. § 20 i Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Hertil tilføjes jf. § 20 a. at Kommunalbestyrelsen kan godkende oprettelse af en anlægs- og renoveringsfond for kommunen. Fonden er en budget- og regnskabsteknisk fond, som indgår i kommunekassen.

Udvalget for Økonomi og Erhvervs forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives to behandlinger i kommunalbestyrelsen med mindst to ugers mellemrum. Dette er jf. § 21 stk. 1 i Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber.

Budgettet skal derudover til enhver tid overholde og indeholde de elementer, der er omfattet af gældende lovgivning.

10. Generelle budgetprincipper

Kommunens budgetprincipper er fastlagt i Håndbog i Forvaltning og Økonomistyring.

Ifølge Håndbog i Forvaltning og Økonomistyring starter budgetprocessen med udarbejdelsen af et internt budgetregulativ (dette dokument), der lægges op til godkendelse i Udvalg for Økonomi og Erhverv

Kommunen har ret vide rammer for selv at fastlægge budgetprincipperne, dvs. at kommunen langt hen ad vejen kan bestemme, hvor detaljeret budgetstyringen skal være.

Frem mod dette års budgetproces er der sket en række begivenheder, som har væsentlig indflydelse på kommunens økonomi og likviditet, samt hvordan kommunen lægger budget fremadrettet.

F.eks. har Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling har fastsat den maksimale realvækst for Kommuneqarfik Sermersooq i budgetåret 2023 til 2,06 % og for den 4-årige budgetperiode, 2023-2026, på 3,06%.

Loven betyder reelt, at merbevillingsønsker til 2023 budgettet (budgetforslag og tillægsbevillinger) ud over 2,06% skal ledsages af forslag til kompenserende besparelser indenfor forvaltningernes budgetområde.

Budgettet er et styringsredskab og det kræver at såvel det administrative og det politiske niveau har tillid til budgettet, herunder især dets indhold og forudsætninger. Trods dette kan der indtræde uforudsigelige hændelser, ændringer i opgaveomfanget samt pludseligt opstået situationer, der ikke kunne forudsiges ved udarbejdelse af budgetforslaget. Sådanne forhold vil blive adresseret i selve budgetåret som tillægsbevillinger.

Budgettet skal derudover til enhver tid overholde og indeholde de elementer, der er omfattet af gældende lovgivning, herunder lovgivning der måtte komme til efter vedtagelsen af dette budget.